

REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL

FENT CARREERANY

MARIA DE LA SALUT

ASSOCIACIÓ DE PREMSA FORANA
DE MALLORCA

Número 98

SETEMBRE

Any 1994

* COMENCEN LES FESTES PATRONALS

* JORNADES CULTURALS I ESPORTIVES

* PREGÓ DE FESTES DE 1993.

* L'ESPLAI ACAMPA AL PUIG D'ALANAR

* LES SEQUERES DEL SEGLE XIX A MARIA

* EL MARIENSE VOL PUJAR A PRIMERA REGIONAL

Sumari

Editorial i sumari	2
Ses Tremponades de Fent Carrerany	3
Les sequeres del segle XIX a Maria	4
Diccionari Particular	7
Ca l'amo en Gaspar (2ª part)	8
Sa Ruta de s'ensaïmada	9
Jornades Culturals i esportives organitzades per l'Ajuntament	9
Bullit de Notícies	12
Demografia. Telèfons d'interès	14
El temps. Temps passat	15
Pregó de les festes de 1993	16
Acampada al Puig d'Alanar	19
Carrerany Esportiu: Futbol	21
Carrerany Esportiu: Ciclisme	22
Programa de Festes-94	24

FOTOGRAFIES:

Mique Morey i Mas
 Antoni Font Bergas
 Club Ciclista de Maria de la Salut

PORTADA:

Fent Fideus. Activitat de les jornades culturals i esportives.

EDITORIAL

Són ja les festes del Poble. La gent es reuneix. Alegria i germanor. Un va i ve cap a visitar la secular estàtua de la Verge. Actes d'un vent i altre. Tranquil·litat a la plaça. Feia un any, en feia mig. Tenim molt que contar. L'estada a la fresca, en el corral, davall la parra, s'allarga i s'allarga. La porcella, el xampany, el vi fet en casa, l'ensaïmada no hi falten. No hi ha presses. Feia temps que no ens vèiem ni parlàvem.

La gent comenta que ja tenim aigua corrent. Es la novetat d'enguany. Ara ens hi haurem d'acostumar. Diuen que no és bo fer trampes. Serà adient ser conscients de què empram l'aigua de tots. Es el líquid potable que ens dona vida. L'hem de cuidar. Quan és meu, és meu i quan és de tots també és meu. Les festes ens ensenyen a ser solidaris. Aprenquem a cuidar el que és de tots. L'aigua, els arbres del carrer, les papereres, els bancs, els jardins, les places, els ocells, són patrimoni públic. Són teus. No els facis mal.

FENT 100 CARRERANYS

HAN PARTICIPAT EN AQUEST NÚMERO:

Bartomeu Pastor Sureda, Jerònia Aulet Galmés, Joan Gual, Antoni Gelabert Mas, Club Ciclista de Maria de la Salut,

EQUIP DE REDACCIÓ:

Magí Ferriol Bauzá
 Pere Fons Pascual
 Joan Gelabert Mas
 Margalida Mas Vicens
 Miquel Morey Mas
 Onofre Sureda Ribas

EDITA: Associació Cultural FENT CARRERANY
 Sant Miquel, 11 07519- Maria de la Salut
 IMPRIMEIX: Apóstol y Civilizador
 Petra

Nº DEPÒSIT LEGAL: PM-457/1986

La redacció de Fent Carrerany no es fa responsable de les opinions dels qui hi escriuen

SES TREMPONADES DE FENT CARRERANY

Biel Florit

La segona tremponada de l'estiu que organitza Fent Carrerany, tingué lloc el passat 6 d'agost al renovat pati de Can Gaspar. El motiu que ens va reuni fou la poesia, i amb aquesta excusa ens omplirem la panxa de trempó i uns embotits de la terra acompanyat d'un bon vi de Petra

Una vegada haver sopat en Biel Florit, de Sineu, feu una breu introducció i encetà la lectura. Després d'ell feren el mateix n'Aina Ferrer, d'Inca, i els dos poetes sollerics Salvador Martínez i Jaume Oliver

Els pocs assistents poguérem fruit de quatre estils ben diferents de concebre la poesia d'ara.

Una vegada acabades les recitacions tingué lloc una petita tertúlia i donàrem per acabada la festa

Volem agrair l'assistència als poetes a l'acte així com també a Xavier Abraham que ens va facilitar la tasca de la coordinació

La tercera tremponada que teniem programada, amb l'assistència d'uns quan batles del Pla, no es pogué dur a terme a causa de diferents compromisos que aquests tenien. També volem demanar disculpes al batle de Sineu, el qual es desplaçà a Maria, ja que no fou avisat de l'anul·lació

Però, per la seva importància, i l'interès dels mateixos batles en el tema, el futur del Pla de Mallorca, organitzarem la trobada en un moment més oportú, de la qual cosa sereu informats

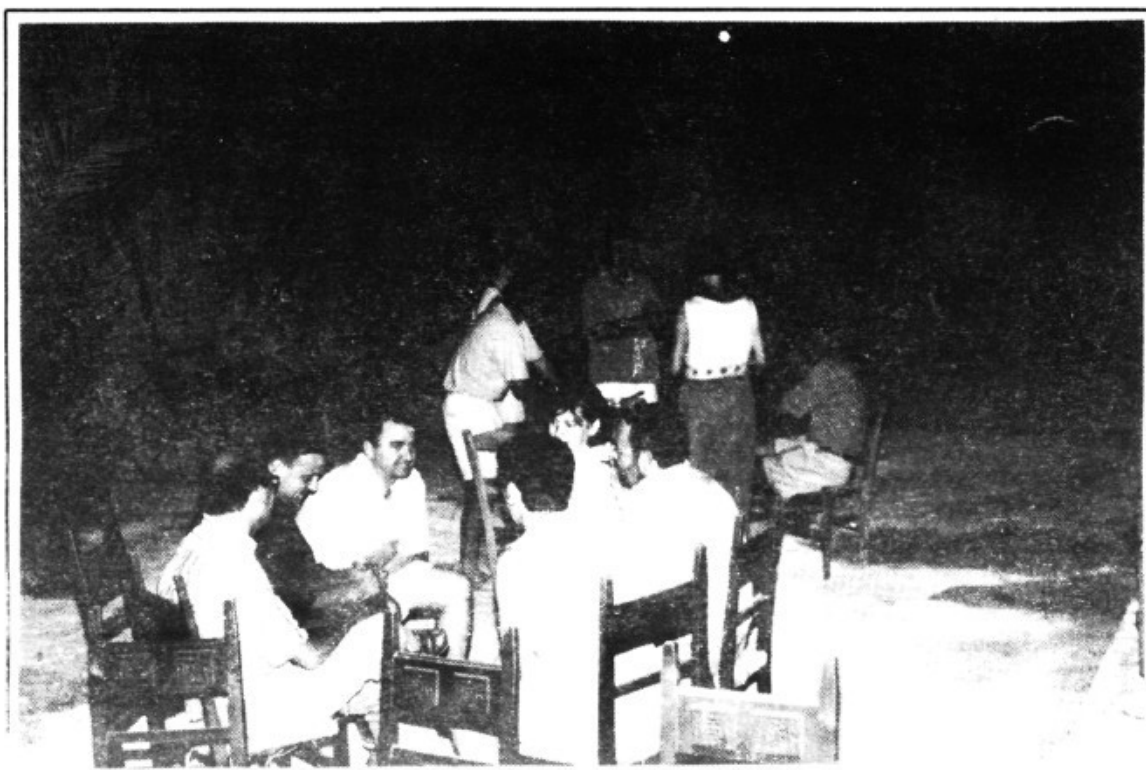
Aina Ferrer

Salvador Martínez

Jaume Oliver

LES SEQUERES DEL SEGLE XIX A MARIA

Diuen que la sequera de 1994 pot fer història. La gent comenta que en recorda cap de semblant. El que si podem dir és que sequeres a Mallorca n'hi ha hagudes durant tots els segles, que solen esser cícliques, es a dir, que es repeteixen cada un nombre determinat d'anys. Abans portaven fam, malalties, mortaldats, ruïnes a gricolos, emigracions... Actualment porten focs continuats, salinització dels pous, especulació de l'aigua, desastres ecològics...

Perquè puguem tenir una idea de lo terrible que van ser les sequeres al segle XIX, concretament al nostre terme municipal, és pel que hem redactat aquest breu article.

La separació administrativa i jurídica de Maria i Santa Margalida és de 1836. A partir d'aquesta data Maria mantindrà un creixement demogràfic continuat. Per tant, les necessitats d'abastiment d'aigua s'incrementarà. La població es servia de l'aigua a partir dels pous públics i de la Gruta de Roqueta. Les cisternes actuals no es comencen a construir fins a l'acabament del segle XIX i principis del segle XX. La gent tenia el costum d'anar a cercar l'aigua amb gerres i gerricons.

La font de Roqueta (Sa Gruta), és d'origen musulmana. La gent de Maria, durant segles, anà a cercar aigua a l'esmentada gruta.

A més de sa gruta i ja al segle XIX, Maria tindrà tres pous públics: El pou de Dalt, el pou de Baix i el pou de Sa Font. Ja dins el terme de Sineu, si bé molt a prop de Sa Raval, tenim la sinia d'Antoni Mestre a Banderola i el pou del camí de Banderola. Un altre pou d'aquesta època emprat sobre tot per la gent de Sa Raval era el pou de Sa Raval. (1)

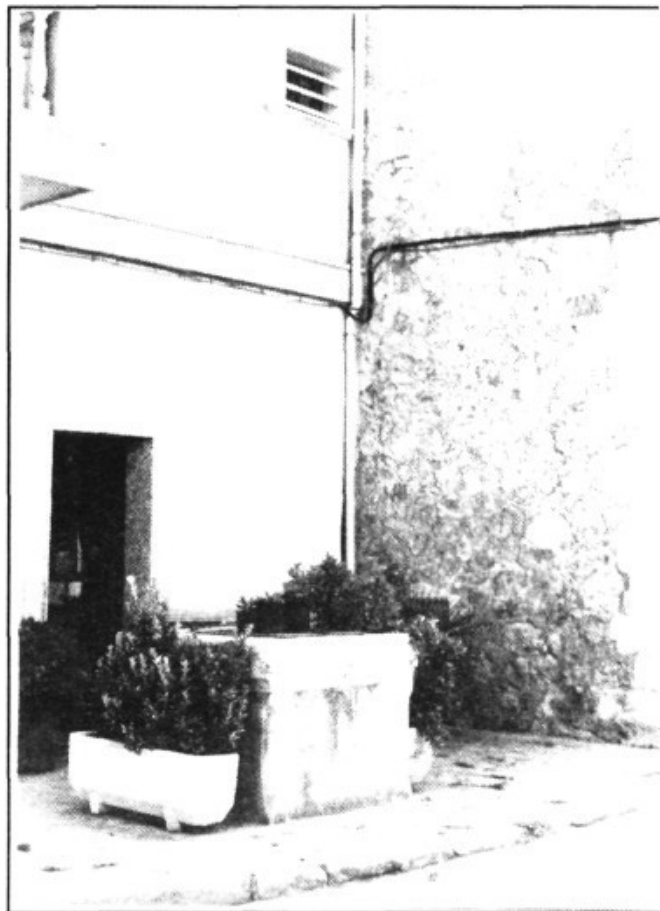
La primera gran sequera que tenim documentada és la de l'any 1846. Recordau aquella famosa glosa:

L'any quaranta mos va entrar
una trista primavera
no vàrem pelar cap era
ni tractàrem de segar
ni tampoc de formatjar
perquè el bestiar mort era.

Els documents parlen de terrible sequera (2). Hi ha una resposta

Pou de la Plaça de l'Església

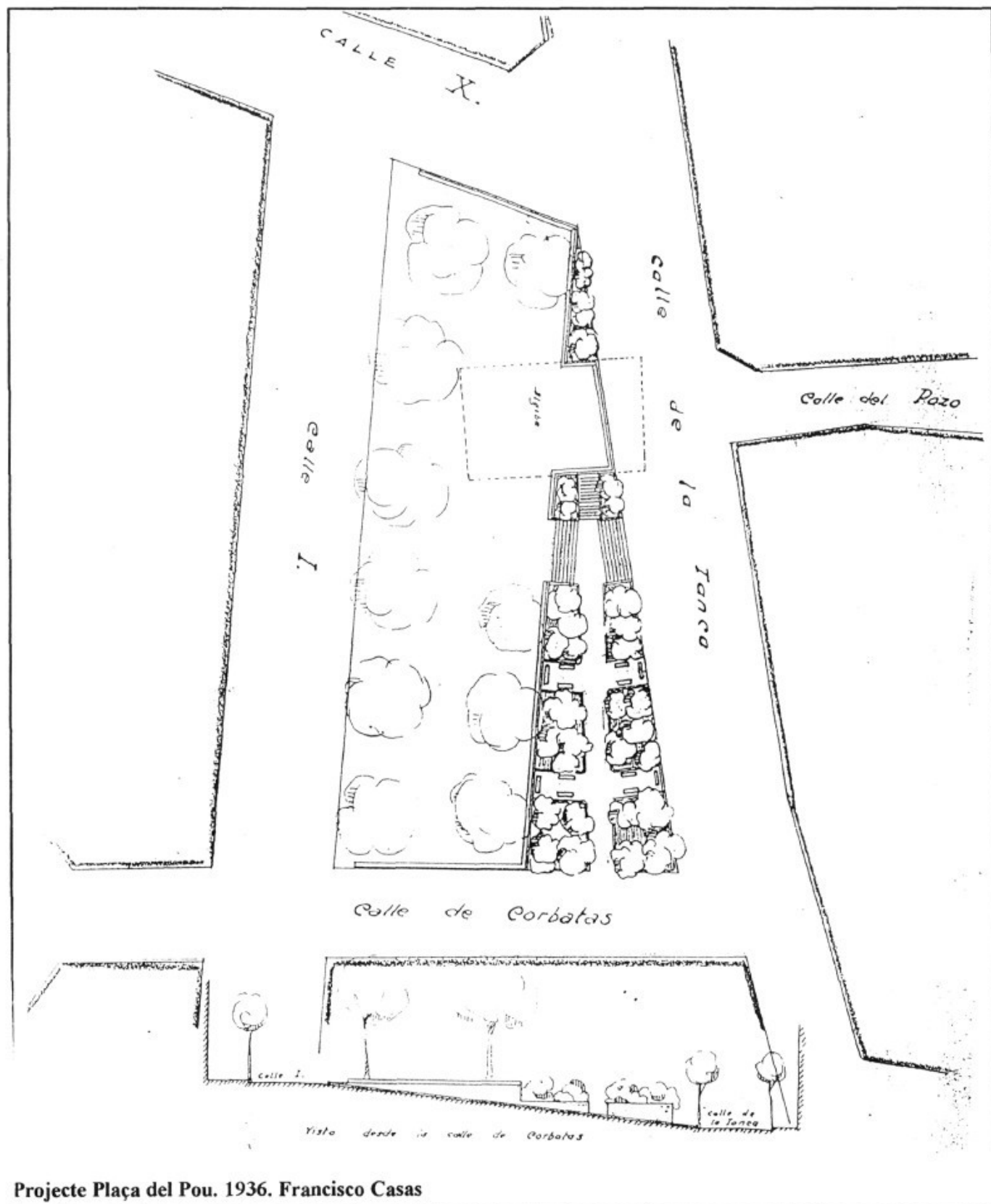
Plaça des Pou, on comença el carrer Nou.

per part de l'Ajuntament de Maria, a un interrogatori sobre la sequera i els seus efectes, molt clara i que reproduïm textualment: «Tots els sembrats del districte s'estan secant i molts ja ho són totalment, el ramat major ha estat venut per una tercera part del seu valor i transportat a Alger un total de 25 cavalleries. El nombre de ramat ovi mort per manca de pastures és de 250 caps. En el predi de Roqueta, on hi ha una

font viva amb aigua potable que és única en l'actualitat, està tancada des de principis d'any i repartida l'aigua a raó d'una gerra per família.

L'any 1847 hi ha constància documental d'una celebració religiosa per donar gràcies per la bona collita.

Ja posteriorment, pel mes d'abril de 1850 es torna parlar de la perllongada sequera. L'acte de L'Ajuntament de 13

d'abril de 1850 no té desperdici: «estan pròxims a quedar esgotats els pous... Era un deure de l'Ajuntament acordar, que es faci una rogativa pública extraordinària traient en processó solemne la imatge de la Tutelar i Protectora d'aquest poble Nostra Senyora de la Salut. La processó, sortint de l'església anirà pel carrer Major, Sa Raval, Ses Corbates, Sa Quintana, Carrera Plana cap a Sa Font, i per Na Ferrera i camí Creuer a la carretera de Sineu, Roqueta i carrer Major.

L'any 1850, a causa de la sequera, l'Ajuntament ha d'intervenir davant el tancament per part d'Antoni Mestre de la sínia de Banderola. L'Ajuntament es compromet a indemnitzar a Mestre per tal d'obligar-li a mantenir oberta la sínia a hores determinades del matí i horabaixa, col·locant l'Ajuntament un vigilant per tal d'evitar abusos.

Davant els desastres de la sequera de 1850 l'Ajuntament, reunit en ple dia 7 de juliol proposa sol·licitar el perdó de les contribucions. Dia 16 de juliol de 1850 hi ha un acord de l'Ajuntament per tal d'enfondir els tres pous públics i construir-ne un de nou a la plaça de l'Església.

Pel mes d'agost de 1850 l'Ajuntament nomena perits per tal d'avaluar els perjudicis sobre l'ús de l'aigua de la sínia que Mestre tenia a Banderola,

Pou de Sa Font
així com dur-ne a terme l'expropiació forçosa.

El 1857 l'Ajuntament enderroca el porxo del pou de Baix on hi havia les piques del rentador públic que foren traslladades al pou de Sa Font.

El 1864 es seguia enfondint el pou de Baix. El 1866 hi ha una reedificació de la canonada del pou públic que condueix l'aigua a les piques de l'Abeurador.

Els anys 1877 i 1878, davant l'escassetat d'aigua, es neteja el pou de Sa Raval i s'aprofundeix el pou de Sa Font.

El 1879 l'Ajuntament de Maria sol·licita del de Sineu permís per foradar un pou en el camí públic que, des de Maria, condueix a l'Hort d'En Ribes, on diuen hi ha molta d'aigua. Aconseguit el permís, l'Ajuntament indemnitza en Miquel Gual i Monjo pel terreny ocupat a Banderola on s'hi construirà el pou. El mateix any es col·loquen al pou de Baix dues corrioles per poder extreure millor l'aigua.

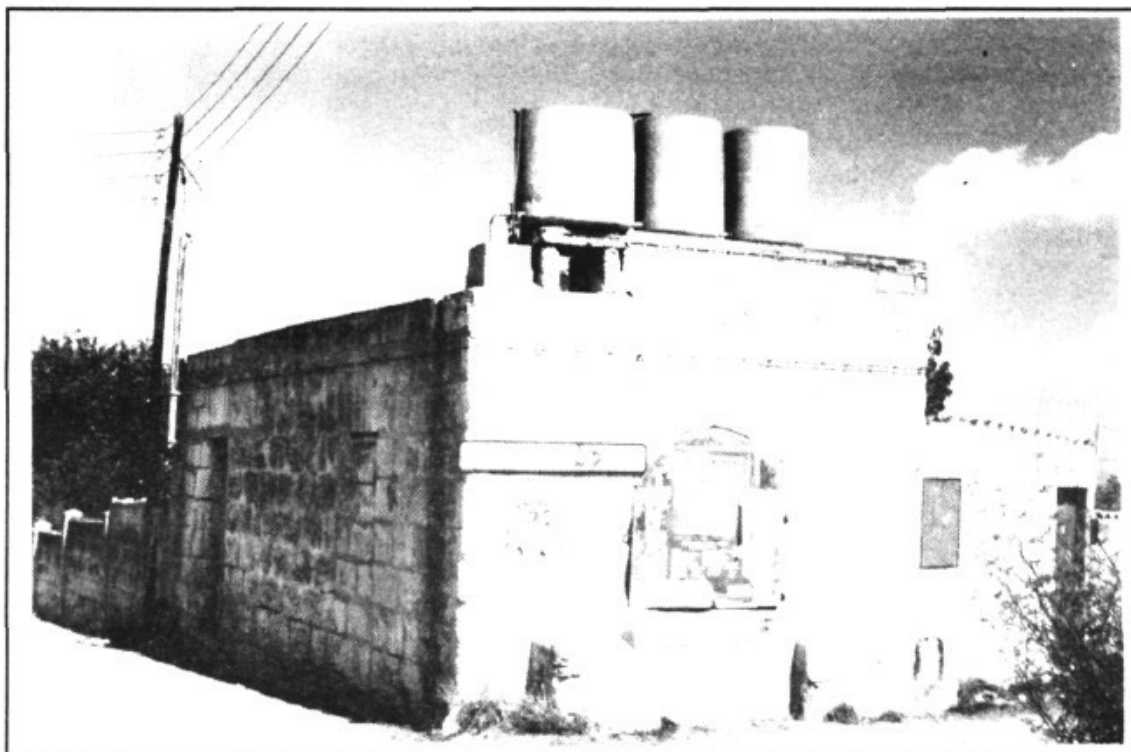
El 1881 es construeix un Aljub o dipòsit d'aigües pluvials en la placeta del Pou de Baix. També hi ha una petició

de que es tanqui o inutilitzi el pou públic que hi ha a la plaça de l'Església per trobar-se inservible i que s'enderroqui el coll.

El 1899 l'Ajuntament compra dos poals i una cadena per treure aigua de l'aljub públic. Els poals han de ser de fusta i cercols de ferro. Aquest mateix any es neteja l'aljub públic i es construeix una cisterna a l'escola pública dels nins (carrer Sant Miquel). Els picapedrers foren Joan Pastor Bibiloni i Guillem Pastor Payeras.

El 1900 es compra una corriola per l'aljub públic. El 1901 s'ordena tancar hermèticament l'aljub públic per impedir l'entrada d'aigües els dies de pluja i així poder netejar l'aljub. Aquest mateix any l'Ajuntament compra una corriola pel Pou de Baix.

L'Any 1903 hi ha una recomposició del coll del pou

públic de Dalt i del de la Font pública del camí de Santa Margalida.

L'any 1905 l'Ajuntament construeix una paret de separació com a filtre a l'aljub públic.

Amb el projecte de la plaça del Pou de 1936 de l'Arquitecte Francisco Casas, s'enderroca l'aljub públic (Veure Plànol projecte plaça) (3).

A l'acabament del segle XIX i inicis del segle XX, els particulars començaren a construir cisternes i pous, i és per això que després dels anys 50 els pous públics existents (Pou de Dalt, pou de Baix, pou de Sa Font, pou de Banderola) deixaren d'emprar-se de forma continuada.

(1) Arxiu municipal de Maria, 4, 5, 6 (Llibre d'actes)

El pou públic de Sa Raval estava situat al camí actual de cementiri, a l'altre costat de les cases de ses Rotes.

(2) Arxiu municipal Maria. 4 (actes)

(3) Projecte Plaça del Pou. Any 1936. Francisco Casas.

Bartomeu Pastor Sureda

Diccionari Particular

de Magu Ferrer

CAMI DE SANTIAGO

Chemin de Saint Jacques. Caminho de Santiago. Camino de Santiago. Així i amb un enfilall de llengües europees el podeu trobar anomenat. Aquests camins que uneixen diferents indrets europeus amb el lloc on es creu que es troba la tomba de l'apòstol Sant Jaume, és un trajecte ple de mostres artístiques romàniques. Aquest estiu hem fet, amb cotxe, el que molts pelegrins fan a peu o amb bicicleta, l'anomenat camí francès per dins l'estat espanyol, que té entrada per Canfranc i Roncesvalles i s'ajunten les dues branques a Puente la Reina. Un viatge cansat però molt recomanable.

COTXES ESCOPIDORS

Supos que a vosaltres vos ha passat qualche vegada. Anau tranquil·lament amb el vostre cotxe quan de sobte, per la finestra del cotxe de davant, surt escopit un objecte que se'n va volant cap a la vorera. Intentau identificar l'objecte i no podeu. Però vos podeu imaginar que són fems que els ocupants del vehicle aboquen a l'exterior perquè aquell repugnant objecte els hi fa nosa i oi! Això m'enverina.

FESTES

Quan la revista surti de la impremta les festes de la Mare de Déu estaran a punt de pastora mia. Hi haurà bulla i renou per a tot arreu. El meu desig és que l'alegria sigui sana i que la brutor i la porqueria quedi al seu lloc. I encara que sigui un tòpic, vos vull desitjar que gaudigueu de la festa i de la companyia d'aquells familiars i amics que feia temps que no vèieu i que s'han acostat al nostre ooble amb aquests motiu.

FRESCA

Una de les coses que fan més recomanable el Camí de Sant Jaume durant l'època estiuenca és la fresqueta que hi fa a quasi tots els seus indrets. Mentre aquí, a Mallorca hi feia una xafogosa calor, sense una gota d'aigua, per allà «patirem» temperatures mínimes de fins a 10 °C. Unes quantes remullades de tenda i de roba, que ja ens hagués agradat traslladar-les a les nostres resseques terres.

Foc

Aquest estiu ha estat esfereïdor. Foc per tot arreu. Maleïts siguin els piròmans. Però que hi tenen dins el cap? Quins són els seus desitjos? Deixar-nos sense la capa verda que ens dona la vida?

GALICIA

M'ha sorpres agradablement el nivell de normalització lingüística que es té a Galícia. Tal vegada si conegués el seu estat en profunditat, no diria el mateix. Però des de la perspectiva d'un turista que es passeja per terres gallegues és nota que el galleg és emprat en tot tipus de rètols oficials. Es ben hora que el nostre president Canyelles prengui mostra del seu mestre, el president galleg Manuel Fraga.

PISCINA

Tanta sort que tenim piscina a Maria! I tanta sort que la tenim plena d'aigua! Perquè d'al·lots i de trull se n'umpli ella sola. Sobretot els dies de curset. Nins que van nins que vénen, esquitxos i capficades, mares que contes coverbos, qualche pare que també en conta. La nostra piscina s'ha convertit en un agradable lloc de trobada. Amb un poc més d'ombra encara ho seria més.

PORTUGAL

Ens diuen que es un país veí, encara que a nosaltres ens cau un poc enfora. La moneda ens és un poc favorable però amb l'entrada al mercat comú aquesta diferència ha de desaparèixer. En poc temps he tenguut l'oportunitat d'estar-hi dues vegades: de Lisboa al Algarve, amb els al·lots de l'escola i aquest estiu hem visitat les regions del nord, completament diferents a les del sud, més humides i muntanyoses. No gos a fer un judici, no es pot dir que conegui Portugal, però el que sí un se n'adona fàcilment és que aquest país mira cap al mar, cap allà és on hi té la vida, l'activitat econòmica, les seves grans ciutats. Les vinyes que vesteixen les riberes del riu Douro (el Duero) són magnífiques i d'elles se'n comercialitza el «vinho verde» i el conegut arreu del món, Porto. A la vostra salut!

Els vostres escrits, les vostres opinions ens interessen. Feis-les arribar a la revista i els publicarem. Fent Carrerany és vostre, és el vostre mitjà de comunicació.

CA L'AMO EN GASPAR (segona part)

A l'article publicat el mes d'agost passat sembla, pels comentaris que m'han arribat, que havien quedat alguns punts obscurs referents als familiars de l'amo En Gaspar. Per tal d'evitar malentesos i confusions reproduïrem d'una manera més detallada i precisa l'arbre genealògic de Gaspar Jordà Perelló. (1875-1956) (1),

L'amo En Gaspar era fill d'Antoni Jordà LLompard i de Magdalena Perelló Mas. Era el segon de set germans: Francesc, Antoni, Gabriel, Isabel, Magdalena i Joana Aina. Antoni i Gabriel eren bessons. La casa de la plaça de Dalt era herència de la seva mare Magdalena Perelló Mas, filla de Gaspar Perelló Puigserver i de Magdalena Mas Perelló. Els seus avis materns eren Nicolau Perelló de Costitx i Margalida Puigserver de Maria. La seva mare havia rebut la casa dels oncles fadrins Antònia, Sebastià i Margalida Mas Perelló.

Per si a algú pogués interessar seguir l'arbre genealògic de la família Jordà-Perelló, tenim al seu abast documentació del segle XVIII.

Tornant a la casa de la plaça de Dalt, i, després d'haver consultat arxius, documents, inventaris, estims, etc. i sense por de tenir que rectificar, quan la documentació així ens ho demani, hem fet una hipòtesi de treball, sempre a partir de documents escrits, que ens ha aportat llençar la teoria de què la casa de Ca L'amo En Gaspar als segles XVI i XVII era pertinença de Son Roig.

SON ROIG I CA L'AMO EN GASPAR

Per diferent document de segle XVI (2) sabem que Bartomeu Roig, major, de Maria, l'any 1578 tenia els següents béns urbans:

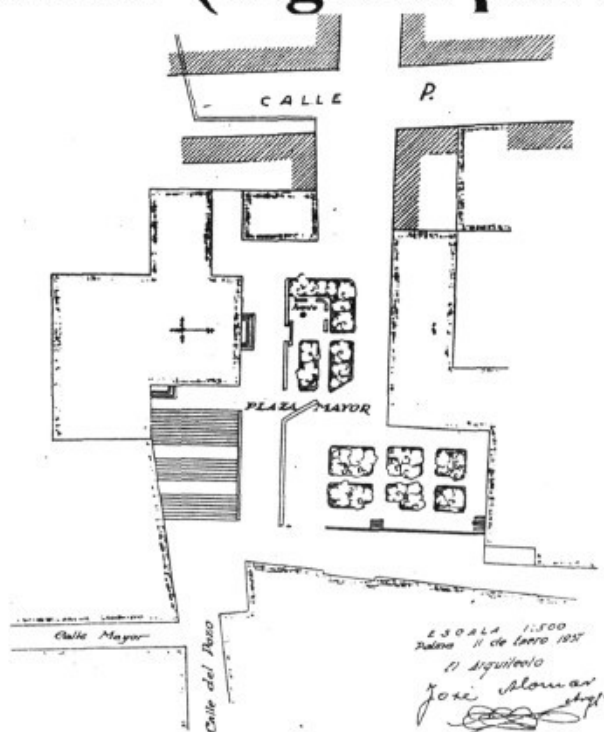
- Trast de casa en alou del senyor Fortesa valorat en 10 lliures.
- Cases i cairó (3), valorats en 130 lliures
- Cases i corral. alou del dit Fortesa, valorades en 90 lliures.
- Casa que té a Maria en dit alou, valorada en 150 lliures.

El document és molt clar. Podem interpretar, per tant, que Bartomeu Roig tenia entre cinc i sis cases envoltant la plaça: Totes formaven un conjunt amb Son Roig. Per adonar-se'n és interessant fer una petita passejada per Ca L'Amo En Gaspar, es Carreró, Ca Madó Senyora... Són cases que tenen senyals inequívocs del que acabam d'elucidar.

Per si tot això no fos suficient, un document del segle XVI (4), concretament de 1591, ens dona llum de les cases de Son Roig i les seves propietats.

El document-inventari comença: «Bartomeu Roig del lloc de Maria, parròquia de Santa Margalida, tenia entre els següents béns:

- A LA CASA DEL MOLI (Quasi segur Ca L'Amo

En Gaspar), un moli vell molent, amb son forment, de sanch.

- En la stabla (Quasi segur les païsses de Ca L'Amo En Gaspar):

- Un rosí de pell negra de edat de 6 a 7 anys.
- Un mul de pell gelat, somerí de edat de 13 o 14 anys.
- Un parell de bous de edat de circa 9 anys manuts».

Per altre document del segle XVII (5) coneixem que mossèn Joan Font i Roig, ciutadà, tenia cases i corral a Maria.

Segurament el creixement demogràfic de la població durant els segles XVII i XVIII, i, l'esplendor econòmic dels Font i Roig donà el següent resultat: venda de les quatre cases (tres cases del Carreró i Ca L'Amo En Gaspar) i construcció-ampliació del casal de Son Roig, més en consonància amb el poder econòmic de la família i també a l'estil de possessió mallorquina de l'època.

Tampoc hi ha cap dubte que la paret mitjanera entre Ca L'Amo En Gaspar i Son Roig, així com les endinsades, cases sens coral, canals dins veïnats, etc, ens clarifiquen i ratifiquen el que acabam d'exposar.

(1) Arxiu municipal Maria. 68,69,70.71

(2) Arxiu regne de Mallorca. D-1252 (any 1578)

(3) Cairó: tros de terra no gaire extens situat prop d'un poble.

(4) Arxiu Regne de Mallorca, 5001. Inventari dels béns de Bartomeu Roig.

(5) Arxiu regne de Mallorca. D-1255 (any 1694)

SA RUTA DE S'ENSAÏMADA

Estiu

Acaba l'estiu, enguany ha fet molta de calor i ja no ens recordam de la calor dels anys passats. Ja se comença a veure cases obertes de pinte en ample i les dones fent una neteja general, pintant les persianes, untant portes, deixant la casa nova a punt de rebre visites. Això vol dir que s'acosten les festes de la Mare de Deu, ja s'acaba veure gent pel carrer a totes hores, la plaça plena d'al·lots. La plaça, aquest punt central on se desenvolupa una bona part de vida social d'aquest petit poble. Mentre hi hagi la Plaça i gent a Maria hi haurà festes.

Si s'acaba l'estiu també s'acaben les vacances, de cada vegada més se poden disfrutar de bones vacances a la part forana de Mallorca, gaudint de la tranquil·litat dels pobles de l'interior on encara no ens ha invadit el turisme de sol i platja, els anomenats «guiris». També hem d'afegir que l'oferta d'actes culturals i alternatives per gaudir del temps lliure del que disposam a l'estiu va en augment. Aquest any una de les novetats ha estat el Festival Internacional de Música al Pla de Mallorca, aquests concerts, vuit, s'han celebrat, el darrer és el dia 18 de setembre al Santuari de Cura, a distints pobles del Pla, a Maria no n'hi ha hagut cap, ho vaig comentar amb el batle i me va afirmar que l'any que ve toca a la resta de pobles que aquest han lliurat. Bona notícia.

Durant aquesta època seguim els esdeveniments com si fos a distància, les notícies arriben descafeïnades, però així mateix hem pogut notar la manca d'aigua, tema preocupant

per a tots. No plou i els pous s'eixuguen, però encara queden camps de golf que reguen amb aigua potable. Aquest tema de l'aigua és seriós i per tant s'hauria de tractar de forma seriosa i elaborar un projecte de futur, un projecte on hi tinguin veu i vot totes les parts, polítics, tècnics i consumidors.

Un altre tema preocupant, almenys per a mi, és el poble cubà. És molt trist veure com abandonen el seu país els cubans exposant la vida, i per deixar la terra on s'ha viscut durant molts d'anys d'aquesta forma és que les han de passar molt putes. També preocupa observar com molts d'informadors aprofiten aquesta circumstància per atacar en Fidel Castro i el sistema polític cubà. Mai mencionen el bloqueig dels A cap a Cuba, ni la política que adopta A envers Cuba. El problema de Cuba no és només dins Cuba, una bona part els ve de fora.

Canviant un poc de tema, dins la típica inactivitat d'aquesta època, ja se comencen a notar que manca menys d'un any per les eleccions locals i autonòmiques. Hem pogut sentir que el PP local està cercant un fixatge bomba, tot són rumors però ens queda un any per sentir-ne de tot color. El que no canvia de color és la cúpula del PP de Madrid amb n'Aznar al capdavant i els seus atacs contra la nostra llengua i tot el que sia català.

Per acabar res més, a fruitar del que queda de calor i de les festes de la Mare de Déu, que la vida són dos dies, salut i molts d'anys.

Miquel Morey i Mas.

IV JORNADES CULTURALS I ESPORTIVES, ORGANITZADES PER L'AJUNTAMENT.

Les activitats populars, massives, per tothom, de fi de setmana o jornades intensives, foren deu.

Els tallers, amb dies concrets i hores assenyalades foren 23 i els participants, 493.

Les jornades s'obriren amb força i entusiasme: Rappel a la plaça de l'Església. El grup Espelco del poble veïnat de

Llubí dirigí aquesta activitat. Un capvespre de 10 de juliol l'explanada de l'Oliviera i la plaça de Ca'n Gaspar era un formiguer de gent. Uns practicaven el rappel, altres, els més petitets o els que tenien més por, baixaven per la corda de l'arbre, altres esperaven i prenién coratge i molts miraven i disfrutaven de veure aquest espectacle. Es d'alabar la dedicació plena d'aquest grup de Llubí.

Honrava i adornava les jornades l'exposició de pintura del manacorí Joan Duran.

Fou divertit el Ginkama nocturn dels majorets del dia 16. Tot començà dins una piscina de plàstic a la plaça de Dalt i acabà a les tantes del matí a la piscina del polisportiu.

Els organitzadors eren 12 i els grups de participació col·lectiva eren 19. Molta era la gent que hi participava.

Els caps quadrats i les intel·ligències

despertes tengueren la seva diada d'escacs a la plaça d'es Pou. El lloc romaní silenciós per la serietat del moment i per la concentració de les ments.

Va donar la nota alta, el punt culminat, En Gabriel Janer Manila amb la conferència sobre cultura popular. Aquest acte cultural es realitzà en el pati de les païsses de Son Roig. La conferència fou profunda i adaptada al públic. En Janer Manila va saber donar a entendre allò que deia.

No hi va faltar a les jornades el que duim dins la sang, el ball popular, el ball de bot, el ball de la més antiga tradició mallorquina. El nostre i molt estimat l'Amo En Xesc de Son Cloquis i les xeremies d'En Gabriel Llompart animaren aquest acte a la plaça d'es Pou.

El 25, Sant Jaume, hi va posar la ditada i la marca un dels grups més altruistes del poble: L'Esplai Es Rebrot. A la

plaça des Pou i en la participació de molts d'al·lots es va fer un mogut ginkama per tothom.

Ja en el final de juliol, dia 30, amb la col·laboració dels ajuntaments de Llubí i Maria, del club ciclista i els organitzadors de les jornades, 500 ciutadans de Maria es traslladaren al poble veïnat de Llubí. Era una marxa i una protesta contra la contaminació del medi ambient. La manera era a peu, amb bicicleta o amb bèstia. La rebuda, per part del llubiners, fou calorosa i d'amistat.

No hi podia faltar un acte de i per la tercera edat. Fou a la nit i amb una verbena a la plaça.

I el 31, diumenge a la nit, amb l'alegria d'organitzadors, Ajuntament i participants, poguérem degustar la mostra de cuina i, amb aquests exquisits menjars, fets pels participants, s'acabaren fins una altra oportunitat les jornades culturals i esportives.

el que volien fer eren burballes.

Els artistes treballs manuals com saber manejar el fang, desperten la intel·ligència i connecten amb les mans més remotes de la més primitiva humanitat. Una olleta, una àmfora, un botijo, un ciurell, etc. eren objectes útils i decoratius de la primitiva raça homínea. Ens dignifica usar els mateixos elements i, amb l'esperit que ens mou a creació, imaginar i realitzar peces útils, hermoses i d'ornamentals.

El nin, el jove i home madur té ara més possibilitats de descobrir les seves aficions, els seus gustos, la seva vocació, etc. Pot entrar també dins l'art del pinzell i de la tela i columnar, qui sap, unes qualitats ocultes, latents dins el subconscient, que, tal vegada, no haurien nascut mai.

A través del moviment conscient, del descobriment de la consciència, d'un mateix, pot anar trobant-se com a persona, com a grup i com humanitat. A través dels distints balls,

La varietat i riquesa dels tallers fou extraordinària.

Els casi 500 participants estaven distribuïts en tallers d'enquadernació, fang, moviment conscient, macramé, frivolité, gravat, jardineria, tennis, cuina, bullit de pintures, colorins, ball de sala, tenyida de camisetes, producció de fideus, cordar cadires, periodisme, beisbol, expressió oral, herbes medicinals, pitxi, ràdio, etc.

Tota una gamma d'art popular, de tècniques manuals, d'artesanía, a l'abast de tothom. El bon mestre, diu el milenari llibre de la Bíblia, és aquell que, de dins el baül de la vida, hi treu coses antigues i coses modernes. No arraconar ni oblidar la tradició ni despreciar el bo modern.

Les distintes maneres de cordar cadires, amb bova o amb corda, brodades d'un vent o de l'altre, és una meravella de cents d'anys que no es pot acabar, s'ha de passar de mans.

Les maquinetes manuals de fer fideus. La majoria de persones de més de seixanta anys han fet fideus rodant en força perquè la pasta passàs pels foradets rodons o quadrats si

com altres tantes expressions corporals, un pot sentir-se el cos per disfrutar de cada una de les parts dins la sensibilitat i satisfacció que ens pot proporcionar i també dins les relacions intercorporals i em poden fer sentir l'amistat i la semblança de totes les pells.

El prendre contacte amb la natura mitjançant les plantes, les distintes herbes curatives, etc., és també anar a les fonts més fondes, a les victòries que hom ha aconseguit passa a passa, al detectar les qualitats medicinals i les maneres d'emprar les arrels, les fulles, el tronc, la clovella i la saba de cada arbre i vegetal que la mare terra fa néixer i créixer.

I tants d'altres tallers com periodisme, ràdio, etc. i més que els enquestats proposaren per una altra avinentesa, ens donen i ens donaran camins, carreranyes, principis por poder, aplegament, ocupar la vida.

Aquesta vegada l'honor i la glòria és per la secció cultural i esportiva de l'Ajuntament, dels col·laboradors i del participants.

Pere Fons

BULLIT DE NOTÍCIES

COMENCEN ELS CURSOS ESCOLARS

L'acabament de l'estiu anuncia el començament de l'activitat escolar una altra vegada. Així segons el Calendari Escolar que el Ministeri d'Educació i Ciència ens ha remès, el proper dia 14 de setembre començaran les classes als nivells d'EGB, Educació Infantil i Primària i el dia 27 de setembre començaran les de Formació Professional, Batxillerat i Educació Secundària.

MEDITACIO

Devuit persones de distints pobles i nacionalitats seguien el curs que donà a Ca En Gaspar el psicoterapeuta

El títol d'enguany és el següent: «El poder curatiu de la fe i l'amor».

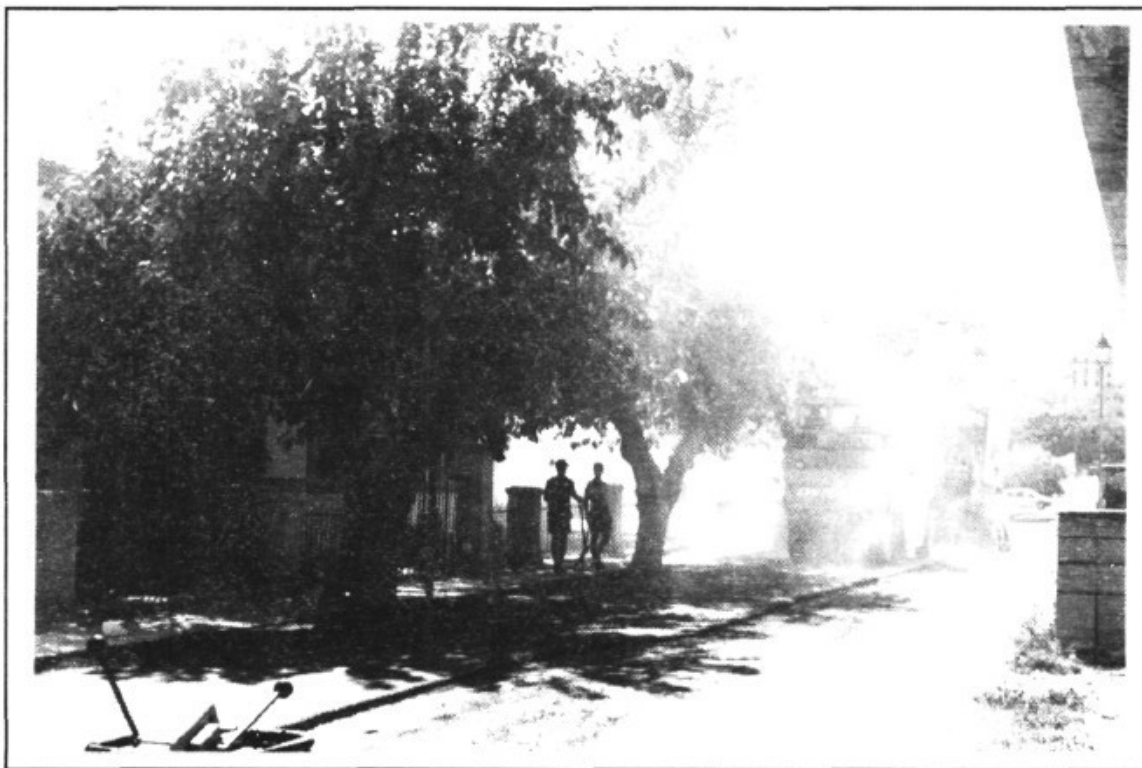
No som jo que té curat, sinó la teva fe, diu Jesús de Natzaret.

Ningú pot curar si no estima, diu Na Louise Hay.

Un cor feliç és tan bo com una medecina, diuen els Proverbis, 16,22.

L'odi, tant a un mateix com als altres, lleva la calma mental, diu En Luis Proto.

Serà aquesta una gran nit curativa, revestida sempre de misteri, respecte, senzillesa, germandat, curiositat i humilitat.

Oriol Pujol. El doctor Oriol viu a la India des de fa 30 anys.

Entre d'altres va ensenyar les tècniques de Anapànem, Dipàgenam i Metabàbana.

PINTURA

Expectació i èxit ha tingut l'exposició a la Capella Fonda de la catalana Dolores Franquet.

NIT DE MAGIA

Dia 3 de setembre, dissabte, a les 10 de la nit, al pati de Ca En Gaspar, a la plaça de Dalt, si no plou i si plou anirem al temple, farem la tradicional nit de Màgia.

Coordinarà la vetllada el locutor Antoni Coll i intervendran, entre d'altres, Francisca Amengual, Fernando Làzaro, Angelines Alcalà, Andrea Andreu...

RIFA

El comitè Capella Fonda, llépol de l'altra vegada i per la necessitat de les obres, organitza una rifeta. El pintor Joan Duran ens ha donat un quadre i el treurem el dia de la Mare de Déu, a les 11, a l'Ofici. També hi haurà dues estampes emmarcades, de la Verge de Maria. Cent pessetes, que és el que valdrà un billet, no són res, com aquell que diu, i per l'obra seran un parell de cents de mils.

BULLIT DE NOTÍCIES

FATIMA

El grup de Neteja no es moca amb el colze. Aquest any van d'excursió a Fàtima passant per Madrid, Guadalupe, Càceres, Trujillo, Lisboa, Salamanca, Avila, etc. Serà des del dia 15 al 20 de setembre.

ASFALTAT DE CARRERS

Aquests darrers dies s'han asfaltat la majoria dels carrers de la segona fase del Clavegueram. Es veu que sobra pasta perquè en posen molta. Pareix que no tenen gen de por a la gota freda. Els vellets diuen: "Què bé! Així no trevalarem amb les aceres.

NOVA SENYALITZACIO CIRCULATORIA

A molts d'indrets, sobretot als envoltant de la plaça des Pou, es poden observar distintes senyalitzacions. Quasi no queda lloc per aparcar. Diuen que prest multaran als que no compleixin la normativa. Ens convé anar per la retxa.

UN STOP QUE NO ES RESPECTA

L'stop que hi ha venint de Santa Margalida, entrant a la plaça de les Dones, és un perill perquè quan algú no el respecta pot provocar un accident. Petits ja n'hi ha haguts. Esperem que n'hi hagi de grossos.

IGNASI MONTOJO

Es troba entre nosaltres, en una caseta de Sa Font, mossèn Ignasi Montojo que actualment serveix a la parròquia de Santa Creu de Palma. Els feligresos de Maria estan encantats de les seves explicacions a les distintes misses que s'ha dignat celebrar i compartir amb nosaltres. Des d'aquesta revista li desitjam que es trobi bé entre nosaltres.

BELLVEURES

En el carrer des Camí de Baix es poden observar tres bellveures que valen un ull per mirar. Són la bellesa d'aquell entorn. Estan just davant la façana de sor Joana Maria i en Miquel que viuen i honren aquest poble de Maria.

EXCURSIÓ DE CORO PARROQUIAL

Enguany, el coro parroquial ha anat d'excursió a la part de Llevant. Des d'una visita al mercat de Felanitx fins al castell de l'Esperança de Capdepera. A pesar de la ventada d'aquests dies prengueren un bany a les amples i netes aigües de Sa Coma i un altre a Cala Agulla. Camí de l'Esperança, on hi cantaren l'himne de la Mare de Déu de Maria, en una plaça de pins, s'hi va armar un molt mogut ball de bot, sonoritzat per les cordes de la guitarra del molt estimat l'amo en Xesc de Son Cloquis.

SALA DE EXPOSICIONS SA CAPELLA FONDA

EXPOSICIÓ DE PINTURA

El pintor Miquel Mestre exposarà a la Capella Fonda des del dia 7 al 18 de setembre. Serà una activitat d'aquestes festes patronals del poble de Maria. La sala estarà oberta els principals dies de festa.

L'AIGUA DE LA PISCINA

Com és natural la piscina necessita netejar-se de tant en quant. Les aigües corrent pel torrent cap a Na Parotxa. Algun dels hortolans d'aquella zona va plantar el motor al torrent i va dur l'aigua al seu moli. Ara té el pou ple però el líquid està clorat i, en lloc de fer-li créixer les plantes, les hi fa tornar petites i es cuiden a morir.

DEMOGRAFIA

ENS HAN DEIXAT:

L'amo en Pere Payeras Mas morí el dia 24 d'agost a l'edat de 92 anys. Viví al carrer de Ses Corbates n. 7.

L'amo en Pau Colombram Mieres morí el 24 d'agost a l'edat de 94 anys. Viví en el carrer Nou, n. 2.

Madò Catalina Bergas Soler morí a l'edat de 85 anys, el dia 25 d'agost. Viví en el carrer LLuna, n.4.

Que descansin en pau.

BENVINGUTS:

En Joan Bergas Bergas va néixer el passat dia 2 d'agost de 1994. Els seus pares són en Jaume Bergas Font i na Maria Bergas Font. El seu domicili és a Ses Corbates, 20

Enhorabona als seus pares i demés família.

JA L'HAN FETA:

En Francesc Florit Vicens i na Maria Antònia Ferriol Mas. es casaren dia 6 d'agost de 1994 a la Parròquia de Maria de la Salut.

Que el vostre amor no acabi mai.

"la Caixa"

CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS
DE BARCELONA

TELÈFONS D'INTERÈS:

AJUNTAMENT	525002
FAX	525194
UNITAT SANITÀRIA (cita prèvia)	525594
APOTECARIA	525020
ESCOLA DE DALT (telèfon i fax)	525083
ESCOLA DE BAIX	525252
CA SES MONGES	525144
LOCAL TERCERA EDAT	525564
PARRÒQUIA	525033
GESA INCA: AVARIES	500700
BOMBERS	085
AMBULATORI D'INCA	502850
URGÈNCIES A TOTA L'ILLA	061
SON DURETA (Centraleta)	175000
AMBULÀNCIES S.S. (Inca)	502850
AMBULÀNCIES	200362
RECAPTACIÓ DE TRIBUTS	
DE LA CAIB (Inca)	505901
ADMINISTRACIÓ D'HISENDA	
(Inca)	505150

HORARIS:

AJUNTAMENT:

de 8'30 a 15 hores.

APOTECARIA:

Matí: 9 a 13 hores.

Horabaixa: 16'30 a 20'30 hores.

UNITAT SANITÀRIA:

de 9 a 15 hores.

BIBLIOTECA:

Dimarts, dijous i divendres: de 18 a 20 hores.

Dimecres: de 17 a 20 hores.

Dissabtes: de 10 a 13 hores.

LÍNIA MARIA-PALMA:

Sortides Maria: 7'30 i 15 hores.

Sortides Palma: 13 i 19 hores.

LÍNIA INCA-MANACOR:

Cap a Manacor: 12'30 i 19'55 hores.

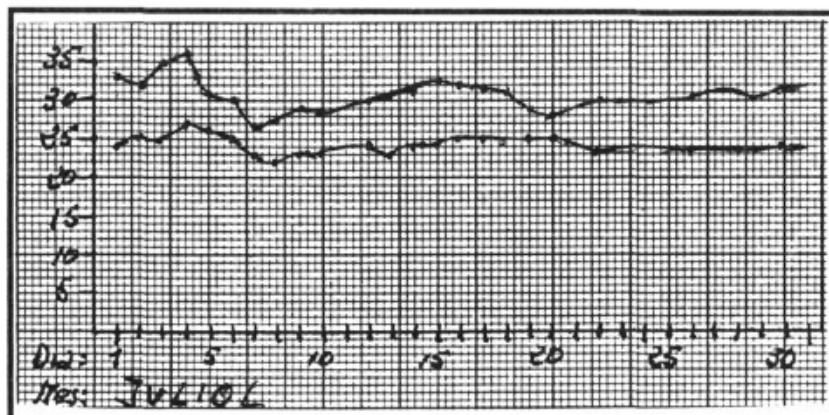
Cap a Inca: 9'40 i 18'50 hores

PUNT D'ATENCIÓ CONTINUADA DE SINEU:
Carrer Ponent, número 3.

- Per demanar hora al servei de Pediatria heu de cridar de 8 a 14 hores al855043
- Per urgències, a partir de les 15 hores heu de cridar al520292
- Preparació pel part, postpart, control de gestació i informació sobre anticonceptius heu de cridar al236624

El temps

MES DE JULIOL DE 1994

GRÀFICA DE TEMPERATURES MÀXIMES I MÍNIMES

PLUVIOMETRIA

No ha plogut
gens durant aquest
mes.

TOTAL: 0 LITRES

Temperatura Màxima

36 ° C (Dia 4)

Temperatura Mínima

22 ° C (Dia 8)

Temperatura Mitjana

27'5 ° C

Mitjana Màximes

30'8 ° C

Mitjana Mínimes

24'3 ° C

Temps passat

SETEMBRE DE 1.986

- Per un plantejament nou de les festes.
- Comença un nou curs. Cal participar.
- Vida i obra d'un glosador: L'amo en Toni Ginard «Biolet».
- Les festes d'antany.
- Passat i present del nostre ciclisme.
- Mostra de tapissos d'Antònia M^a. Garau.

SETEMBRE DE 1.987

- Les campanes de Maria.
- Sa Xerradeta amb Mossèn Miquel Estades Lladó.
- Sa Comare Biniali.
- Comentari: Divagacions post electorals.
- Taller lúdic.
- La columna de la llengua: Revetlles.
- Pàgina pagesa: Els cercadors d'aigua.
- Una vida anònima: II Premi Font i Roig.
- Inauguració del nou local de Fent Carrerany.

SETEMBRE DE 1.988

- Sa Xerradeta amb l'amo en Joan Colombram.
- La columna de la llengua: Sants, articles i diminutius.
- S'Albufera és un patrimoni de tots.
- Estat de comptes de Fent Carrerany.
- Excursió del Cor Parroquial a Sa Calobra.
- Canvi de les lletres de la façana de l'Ajuntament.
- Nou president de l'Associació.

SETEMBRE DE 1.989

- Montblanc: Una urbanització no necessària.
- El vellmarí.
- Festes patronals Maria de la Salut 1.989.
- Sa Xerradeta amb l'amo en Tomeu Ferriol Bergas.
- Acampada a Cala Murta.
- Feim Carrerany: Excursió a Sa Calobra pel Torrent de Pareis.

SETEMBRE DE 1.990

- La festa de dia 15.
- Exposició de na Júlia Davis.
- Memòria R.A.M.: Arriben les festes.
- Fent Carrerany, record del passat o projecte de futur?
- Tres enhorabones i tres alertes.
- Sa Xerradeta amb Jaume Mestre, President de Fent Carrerany.
- Problemàtica dels joves als Països Catalans.
- Les messes d'estiu: Mètodes i sistemes tradicionals.
- Aproximació a la història del Metge Monjo.

SETEMBRE DE 1.991

- Memòria R.A.M.: Tres anys a Lluc.
- Exposició de Ferran Pizà a Sa Capella Fonda.
- Sa Xerradeta amb Sor Francisca Negre Carbonell.
- Festes populars (poemes de Jaume Santandreu).
- Jornades per la independència a Ses Tarragones: Angel Colom.

SETEMBRE DE 1.992

- Pregó de les festes de 1.991 a càrrec de Miquel Fullana i Llompart.
- La Serra de Tramuntana: Parc Natural.
- Segones jornades culturals i esportives 1.992.
- L'Hospital d'Inca no pot patir més demores.

SETEMBRE DE 1.994

- La setmana d'homenatge a en Josep Maria Llompart.
- Programa d'actes de les festes de la Mare de Déu 93.
- Pregó de les festes de la Mare de Déu 1.992: Joana Gual.
- Terceres jornades culturals i esportives: Estiu 93.
- Sa Xerradeta amb en Rafel Oliver Mas, Batle de Maria.
- Quintos i quintes del 93.
- Lourdes.
- Es Rebrot acampa: A Son Perdut i a Sant Joan de Misses (Menorca).
- Tendències actuals del consum de drogues a Mallorca.
- Tapissos de n'Antònia M^a. Garau a sa Capella Fonda.

PREGÓ DE LES FESTES DE LA MARE DE DÉU DE 1993

SALUT, POBLE DE MARIA

Unicament la gran dificultat de ser capaç de dir i manifestar el que sent en aquests moments és semblant a l'alt honor de fer aquest pregó. Vull agrair en la persona del Sr. Batle, en nom de tot l'Ajuntament democràtic, aquest encàrrec; esper que no se'n penedeixin.

La dificultat neix perquè són tants i tan profunds els records i les vivències que guard del meu poble, d'aquesta terra, de la gent, que m'és impossible ordenar-los adequadament i separar els sentiments de les realitats.

Recordant la infantesa fou de gran felicitat. Què més vol un al·lot que jugar i jugar, que el Padri li conti Rondalles vora el foc les llargues nits d'hivern, i sense televisió, ni falta que feia, donar via lliure als seus sentiments, perseguir curolles, i creure's els seus propis somnis. Així record aquells anys amb la colla

d'amics i amigues, anant a cercar nieronns quan les blateres eren daurades o el rostoll ens escarrinxava els turmells, jugant a Baldufa damunt la terra d'aquesta Plaça d'es Pou, i a Bolles, a Ratlla al mocador, a l'Empeltat amagat, i també fent, com no pot ésser d'altra manera, alguna dolenteria com anar a fer s'Arri o estirar les baules. I record els primers dies d'escola, que varen començar a Ca ses Monges, amb Sor Miquelina, que espolsava l'arbre de fer confits i així aconseguia fer-nos estar una estoneta aturats. Més tard a S'Escola d'allà Dalt, anant pel Carrer Nou, que sense asfaltar quan plovia, que era més freqüent que ara, semblava un fangar, per aquest motiu li feren cançons. D'aquells temps m'han quedat permanentment gravats els variables colors del camp, les diferents olors, els distints cants del ocells, el repicar de campanes, els grinyols de les rodes de carro,... i tantes sensacions que mai no oblidaré.

Aquells anys d'escolanet, jo era dels de vestit blau perquè no tenia bona veu per cantar, quan esperàvem els funerals amb un

doble objectiu: el primer per sortir abans d'hora d'escola, i anàvem fent cridòria pels carrers fins arribar a l'església; i el segon per la paga, que segons la categoria del funeral, en el millor dels casos podia arribar a ser d'un duro i un ciri primet; en acabar i baixar corrent pel carrer de l'Església anàvem cridant: «Conquibus», «Conquibus».

Però no tot eren alegries per als escolanets, també teníem la nostra creu: anar a Vespres els diumenges a la tarda, cantant al so de l'harmonium que tocava Mestre Sebastià Blanquet, organista que va ser d'aquesta parròquia, segons ens deia repetidament el nostre Rector, Don Miquel Estadès Lladó, Presbítero, que així constava a les seves targes de visita. Per a ell

també en tenc un record viu, agradable, sincer i d'admiració personal. Per a mi fou un home recte, de profundes conviccions, e n consonància amb les idees d'aquell temps, i amb les que jo no combregava; quantes vegades havíem discutit; però sempre

fòrem respectuosos mútuament.

Aquella cançoneta que recitava abans de cada sermó dels diumenges: «Aquesta setmana no hi ha cap festa de precepte, tots els dies són bons dies i bones festes...». O també aquella cançoneta d'anunci de matrimonis: «En fulano de tal, fill legítim de..., natural i veí d'aquesta parròquia i na fulana de tal, filla legítima de..., natural d'aquesta parròquia i veïna de la ciutat de..., han tractat matrimoni,...».

I d'aquesta manera passaren els primers anys, intercalant alguna festa del Domund, arreplegant segells i plata, disfressant-nos de «negritos», «xinitos», «indios» i fins i tot «cobrizos».

I també teníem cine, el cine «Moderno» d'En Pere Escolà, que fins i tot havia arribat a fer sessions tres dies a la setmana; amb la dels dijous els festejadors tenien unes hores de distracció, això sí, sempre acompanyats de la sogra.

I no podien faltar les matances, que eren tot un esdeveniment familiar i social; des dels preparatius que començaven unes setmanes abans, fins acabar d'arreglar la casa que durava fins uns dies després. No sempre estava disponible la màquina de capolar, primer perquè com que teníem botiga, s'Adrogueria, la deixàvem primerament als qui ens encarregaven les «espícs», ja se sap, el negoci és el negoci. Mentre els homes anaven desllomant el porc entre glopets de mesclat i espipellades a les figues seques, les dones rentaven els budells i els nins i

les nines, elles amb un davantalet a retxes ben emmidonat, anàvem fent tiranga, tiranga pels carrers i cantant:

Matancereta
que ets de guapeta...

Al vespre s'encenia Es fogueró, que era una manera ben pensada per netejar els esbarzers de les marjades, així al manco estaven netes i hi havia menys perill d'incendi, desastre ecològic que pagarem molt car. A més d'un li sortien bòfegues pel peus en intentar saltar el caliu, per no prendre bé la distància. I a sopar s'ha dit, i si el matí el frit i les sopes eren bons, el sopar de matances era ja una autèntica orgia de sabors i qualitats gastronòmiques. No és estrany doncs que la cançó acabi dient: «un homo quan ha sopat pareix que té dues panxes». Llàstima que el colesterol sigui tan dolent, perquè sinó... I per acabar jugar al Caliuet i al Molinete, que fins al darrer moment esperàvem ansiosos veure despullat/da el pobre moliner enganyat.

I arribaven les festes de la Mare de Déu, una bona ocasió per menjar gelat d'ametlla, d'aquell de veritat, fet amb gel que s'encarregava uns dies abans i anàvem a cercar-lo a la plaça pel matí; després venien les inacabables rodades a la bomba, anar afegint sal i sortia un gelat que era una autèntica delícia; i si sobrava algun trosset de barra de gel, ben embolicada amb una saqueta vella i serradís el posàvem dins el soterrani, posant-hi vora unes botelles de pinya, graciosa i una sindria, així el vespre a taula tornava ser festa; l'Ofici solemne amb molts de capellans i amb Xeremies a l'hora de l'Oferta, Parado, Comèdia de «Teatro Regional», carreres a n'Es Cós, i al vespre.... Antonio Machin.

Amb els anys varen anar degenerant i el que havia d'esser una autèntica manifestació de festa i alegria popular, esdevenia una cosa esmorteïda i en un negoci per a uns quants, i de populars no en tenien més que sempre era el poble el que pagava per passar-ho bé.

Entre festa i festa, dies i anys, algun glosat inoblidable damunt el cadafal, alguna excursió de l'escolania per menjar-nos unes bones «Coques de quarto» fetes amb els ous arreplgats del Solpàs, i els foguerons de Sant Antoni i els «quintos» cantant:

Madona sa vostra fia
si no en té d'enamorat...

d'aquesta manera, deia, venguéren les primeres preocupacions serioses: iniciar els estudis. He de dir que l'ambient escolar

d'aleshores que començava per «prietas las filas, recias marciales» era el que propiciaven les essències del Regimen, el panorama no era, doncs, precisament el més saludable des d'un punt de vista intel·lectual, per formar ciutadans lliures i responsables, objectiu inqüestionable de tot sistema educatiu. Mai hauria imaginat el metge Monjo i el Consistori del seu temps que varen tenir la idea avançada de fer les Escoles, que vendrien dies de sequera intel·lectual i pobresa mental. Gràcies a un personatge heterodox, s'Apotecari, Don Joan Ferragut, que amb imaginació administrativa, ens permeté a una colla d'al·lots i al·lotes de Maria iniciar uns estudis al manco tècnicament correctes.

Després vàrem seguir els estudis a Sineu, anant i venint cada dia amb bicicleta, fes calor o pluja, fred o vent. Molts dies fèiem carreres amb el correu d'En Xeremia, un Chewrolet que tenia la matrícula PM-347, i vos ben assegurat que més d'un li guanyava. Amb aquelles anades i vengudes, érem els primers en tastar les prunes, albercocs, melicots i melons que hi havia sembrats arran de la carretera, saltàvem les bardisses, parets i filferros, a vegades hi deixàvem una cama del pantalons, el que obligava a admetre sense contemplacions el malaverany davant els pares. Dels meus anys d'estudi amb els frares a Inca, no en guard cap record especialment significatiu, únicament la persistència en fer direccions espirituals després de dinar, precisament quan els somnis voluptuosos són més propicis...

Aquelles nits d'hivern en què vora una petita ràdio que tenia Mestre Pere Banderoler, escoltàvem «Sa Pirenaica», d'aquesta manera entre les mentides de la premsa d'aquí i les exageracions premeditades dels locutors d'allà, ens podíem fer un idea aproximada de com estava el «coto», és a dir el País.

I basta ja de records personals, que serien inacabables. És tradició en els pregons de les festes glosar el pensament d'algun personatge il·lustre del poble, però la veritat és que alguns del que m'han precedit en aquesta tasca i que estan moltíssim més preparats que jo, no n'han trobat cap que reuneixi aquests atributs. No hi ha a la Història de Maria personatges il·lustres en testimoni escrit del seu pensament. Per tant, com podem saber quin ha estat el pensament popular, de la societat civil, d'aquests homes i dones anònims i que són l'autèntica ànima del poble?. Crec que en certa manera el pensament dels homes i dones de Maria en el passat ha quedat reflectit, encara que de manera poètica i amb belles imatges literàries, en el Goigs. En els Goigs de Nostra Senyora de la Salut de Maria, hi trobam, al meu entendre, tot un compendi de desitjos i aspiracions del col·lectiu humà d'aquest poble que ells ben segur haurien volgut arreu estesos. Permeteu-me doncs que en faci una reflexió i actualització, des de la meua òptica personal.

Comencen així: PUES SOU VIDA I FORT ESCUT

Amb aquestes belles paraules dirigides a la Mare de Déu, hi trobam l'expressió genèrica del que signifiquen els Pares, el reconeixement del paper fonamental de la gent gran; per tant el meu primer reconeixement als meus pares, als quals els dec la vida i la protecció durant els tendres primers anys; ells han

estat l'escut segur i protector de les inclemències i a qui mai de mais els podré pagar el que han fet per mi. Ells són, com tot els altres pares, els que de manera callada aguanten massa vegades les incomprendions de què són objecte per part dels fills, retornant aquesta incomprensió amb una mirada tendra i benefactora

Retornant als Goigs, jo destacaria aquesta frase

UN BANDOLER MOLT TIRA
VOS TIRA MOLT CRUELEMNT

Han passat centúries i generacions senceres i encara són tristament actuals aquestes paraules que els habitants de Maria ja denunciaven dècades passades. Encara ara a molts indrets de la terra cada dia germans contra germans, veïnats contra veïnats, s'enfronten de manera destructora, com vulgars llops famèlics irracionals. Desgraciadament els mariers no sempre hem estat capaços de superar aquesta irracional pràctica i voldria que mai més l'odi s'escampàs pel nostre poble. Al centre mateix de la vella, culta i educada Europa, a una hora d'avió d'aquí, s'estan matant mútuament pobles germans en nom d'una puresa biològica pobre espècie humana

I també tenien altres somnis els nostres avantpassats diuen els Goigs

SOCORRENT A LA GENT TRISTA
DEL FERIT I JA ES CAIGUT
FOREU VOS LA CURADORA

D'aquesta manera tan clara i contundent entenien els nostres avantpassats el que era la solidaritat. No m'extendré aquí perquè fou amplament exposat el concepte en el pregó anterior i amb paraules més clares que les meves. Ben segur que en pocs pobles hi trobaríem una expressió popular de solidaritat humana tan clarament manifestat

Un altre aspecte al meu entendre, molt important, ni troban en els Goigs

EN TOTS VOSTRA SALUT OBR

Quina frase!. El sentit universal de la salut, sense diferència de races, de país, d'edat, d'ideologia, ni de classe social: EN TOTS. Tenien molt clar el desig d'extendre la salut de manera igualitària. Sent l'orgull d'esser fill d'un poble que ha expressat el desig i la voluntat pel dret a la salut sense distincions, com un dels drets bàsics de la Humanitat. Jo n'he fet bandera d'aquesta idea, escollint l'opció professional que s'hi expressa, dedicant-me a l'exercici exclusiu de la medicina pública, fent amb la màxima rigorositat científica com és l'assistència hospitalària, i entenent que el progrés s'aconsegueix fent investigació i ensenyant l'experiència personal, per això la meua elecció de la vida acadèmica.

La salut: paraula màgica plena de contingut i significacions. Màxima aspiració de tota la Humanitat i que com molt bé diu la saviesa popular: la salut no es paga amb diners

Que es la salut?, que es un estat de salut? Permeteu-me unes molt breus paraules sobre aquest tema, tal volta de l'únic que en sé una miqueta. Moltes i moltes definicions s'han donat però com tot les definicions que afecten a les circumstàncies de l'home és mal de definir; però sí que estariem d'acord en dir que salut no tan sols és l'absència de malaltia, sinó que també inclou tenir un bon estat psíquic i un bon ambient social, és a dir, que els tres aspectes de la relació humana han de tenir un desenvolupament harmònic: 1) un cos que pugui adaptar-se a les necessitats físiques diàries sense dolor; 2) una ment que no estigui mediatitzada per greus preocupacions i incerteses, ni temors, ni perills, ni pressions alienes, que pugui imaginar i fer lliurement projectes de futur; 3) un ambient social i de relació interpersonal fluid i tolerant, de reciprocitat de beneficis i d'enriquiment espiritual mutu

Aquesta aspiració ideal, ja desitjada pels avantpassats nostres, va ser formulada recentment en el context europeu, a l'Europa del benestar, en la Declaració d'Edimburg, sota el lema: Salut per a tots a l'any 2000. Aquest objectiu serà possible si entre tots som capaços de prioritzar els projectes, evidentment polítics, que tinguin com a objectiu llur consecució i que entenguin que la salut és un dret social al qual s'hi ha d'aspirar col·lectivament, de manera solidària

En altres versos dels Goigs parlen de qüestions com aquesta

VOSTRO NOM ANTIC I NOBLE
PUIS DANYAR-VOS NO HA POGUT
RUINA TAN DESTRUCTORA

Aquí una clara referència a la preservació de la identitat. D'aquesta manera formulaven el desig de supervivència els nostres avantpassats, ni que fóra recurrent a imatges poètiques. La referència a la ruïna destructora, ha tingut diferents formulacions a través de la història, la podem substituir de manera genèrica per: tirà, botxí, dictador

sempre i en tot temps han estat els dictadors, els il·luminats, els qui s'afegeixen a si mateixos: «per la gràcia de Déu», els que s'autoergeixen en salvadors. Pobrets miserables, que Déu ens en guard dels que diuen que ens volen salvar

Hem preservat la nostra identitat com a país, la nostra història, les nostres arrels, ens ho recorda La Balanguera

Girant la ullada cap enrreu
guaita les ombres de l'avió
de la nova primavera
cap on s'amaga la llavor

Precisament fou per això que fa 22 anys un grup de joves inquiets crearem els Premis «Font i Roig» de narració curta el Premi «Banderola». S'afegí a la idea el mecenatge de «S: Nostra», que encara que petit materialment, s'ha de valorar el fet de llur dimensió cívica tenint en compte el temps i el aire que corrien. Aquell fet fou molt important, al meu entendre, suposà la mobilització d'energies condormides però present

dins el jovent d'aquest poble, fou una experiència arriscada però engrescadora, fruit de la col·laboració entusiasta de moltes persones.

La identitat d'un país no està en contradicció amb les altres identitats, ans al contrari, la relació intel·lectualment madura, lliure i democràtica, fa que la interacció cultural esdevengui un fenomen creatiu. La Biodiversitat, que actualment s'està reivindicant, no es més que una regulació democràtica de la lliure expressió de totes les identitats, individuals i col·lectives, i aquest és l'únic sentit que permetrà a la Humanitat seguir un camí de progrés.

I com deia al començament que els records són tants i tan intensos, que em sent privilegiat únicament per esser fill del meu poble, identitat que he procurat escampar per tot arreu on he passat, per això pensant en Maria faig meves les paraules del poeta Rosselló-Pòrcel:

Tota la vida em lliga a tu
com en les nits les flames a la fosca.

Em sent privilegiat d'haver tengut aquests paisatges en el anys en què la infància i la joventut necessiten una natura lliure, ampla i neta. Em sent privilegiat per haver compartit amb vosaltres projectes, que encara que petits, eren plens de bona

voluntat i il·lusió. Tot era una aposta agosarada perquè creiem, i encara creim, en el futur, que segur que serà millor, com queda reflectit en el poema El Pi de Formentor:

LLuitar constant i vèncer, regnar sobre l'altura
i alimentar-se i viure de cel i de llum pura...

Em sent privilegiat pel gran honor que se m'ha concedit i que si bé fins ara em sentia en deute amb vosaltres pel sol fet d'haver-hi nascut, ara he contret un lligam de servei que voldria ser capaç de poder complir com el poble de Maria es mereix.

No vull destorbar cap moment més l'inici de la necessària i ben merescuda festa de la Mare de Déu: «Sa bandera que fa fideus» ja l'anuncia. I així com antany fóra símbol que aquells dies a taula hi havia alguna cosa més que un rosegó de pa, faig vots perquè per sempre més quan onegi damunt la teulada de l'església signifiqui l'orgull del poble de Maria pel seu progrés material i que sia conegut arreu com exemple de generositat, germanor, tolerància i hospitalitat.

I com que fer gresca és salut i alegria, amb el permís del Sr. Batle, que comenci la festa.

Antoni Gelabert Mas
Barcelona - Maria, 7 de Setembre 1993

ACAMPADA AL PUIG D'ALANAR

El passat 8 d'agost els nins i nines de l'esplai i els seus monitors iniciaren uns dies d'acampada al Puig d'Alanar (Son Macià).

Aquesta acampada havia estat preparada pels monitors amb unes setmanes d'antelació. No podia faltar cap detall perquè estàs tot ben a punt: menjar, material de neteja, material pels tallers, per les vetllades, el camió... Foren uns dies intensos de preparació a càrrec dels monitors i d'una forma ben desinteressada. Tot l'interès estava centrat en la diversió dels nins i en la seva pròpia.

Quan a les quatre de l'horabaixa, hora acordada amb els pares a la reunió preparatòria, tots

els nins foren a la Plaça des Pou, un farcell de bicicletes s'amuntegaren dins el camió que havia de portar totes les coses necessàries per uns dies ben intensos. En estar tot llest, pares, al·lots, monitors i altres partírem cap al Puig d'Alanar. En arribar, el primer que fèrem fou descarregar el camió amb

l'ajuda dels pares i també dels nins. Una vegada sols, monitors i nins, començarem l'acampada fent set grups de feina. Cada dia hi havia quatre grups que estaven de torn en les feines assignades i tres que descansaven. Les feines eren fer els banys i les dutxes netes, fer neteja per dins l'edifici, fer els exteriors ben nets i els que tenien cuina havien de posar taula i llevar-la.

Després vam muntar les tendes, ens dutxàrem i vam sopar d'un bon trempó.

Vam ambientar l'acampada amb el tema del cinema i així començarem la vetlla del dilluns. Vam contar una mica la història d'aquest invent i les seves conseqüències. Després vam disfressar-nos de diferents personatges del cinema i la televisió. Tot això fou enregistrat per una càmera de vídeo que portàrem com a novetat de l'acampada i que no podia faltar com a estri dins una acampada dedicada al cinema. Aquesta funcionà durant els dies de convivència entre els nins gravant cada detall que passava.

El dimarts vam fer tallers. Preparàrem les pel·lícules que filmàrem el dijous. Més tard anàrem a la platja amb les bicicletes i l'esgotament a la tornada fou comú. L'aigua de la mànega ens féu reviscolar i

anàrem a dinar. L'horabaixa pintàrem les camisetes com a record de l'acampada. després, amb els petits i mitjans anàrem a caminar i els grans quedaren a netejar.

En haver sopat, els petits i mitjans van fer una ginkana i també anàrem a caçar mopis. Els més grans anaren a fer una llarga caminada amb el rector.

El dimecres quan vam haver berenat i vam tenir tots els panets i sucs dins les motxilles, els petits i els mitjans van anar a fer una excursió en barca a Porto Cristo. els més grans feren una escapada a una cala propera, tota per ells. La calor, les torrades de sol i la set foren els al·licients de la jornada del dimecres.

A la nit la vetllada anà a càrrec dels grans, que ens contaren una llegenda d'un moro que s'havia perdut pel bosc

del Puig d'Alanar. Ens van dir que si cantàvem molt fort i belàvem molt apareixeria. Així ho vam fer i després d'una estona llarga comparegué. Tot i que aquell moro ens era conegut, més d'un s'espantà, però no llevà la son a ningú.

Arribà el dijous i vam tornar a fer els tallers per enllestir les pel·lícules de la nit i més tard anàrem a banyar-nos a la platja. L'horabaixa el dedicàrem a assajar, a fer els vestits i a preparar els darrers detalls. després passàrem per les dutxes, i abans de sopar els petits i mitjans ens van fer una demostració

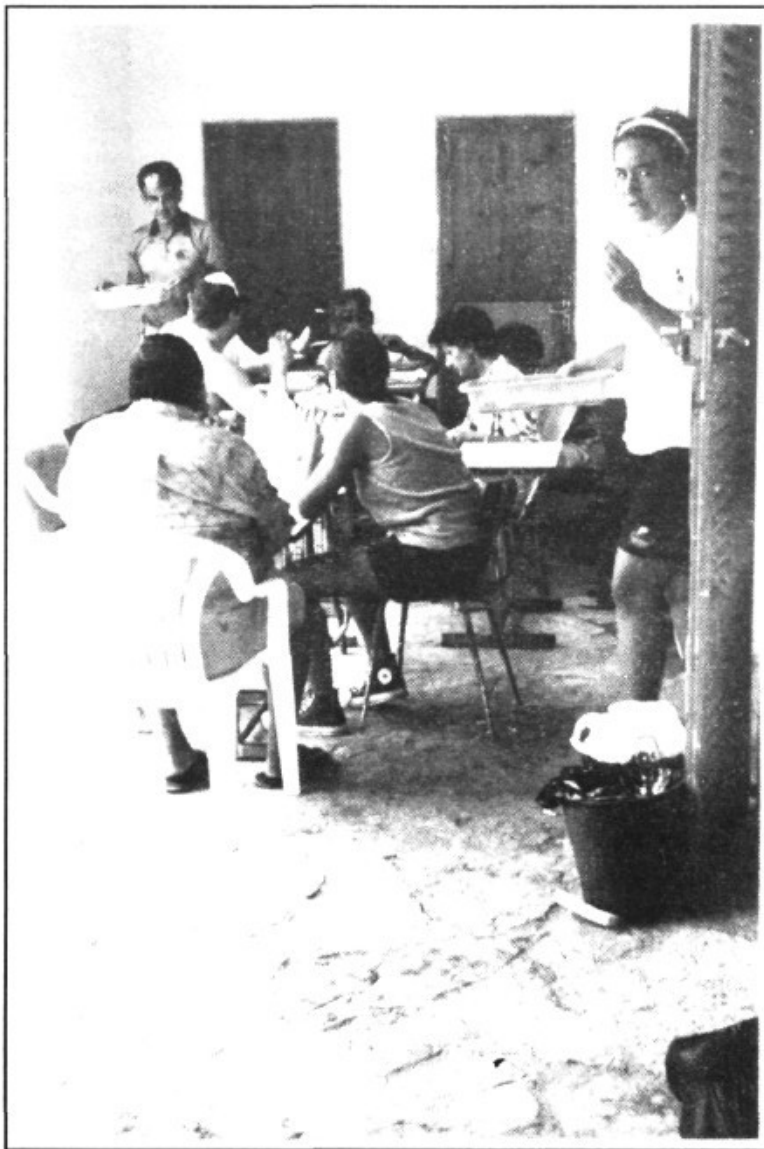
de simpatia, diversió i improvisació de les pel·lícules. El sopar d'aquella nit fou una mica especial. Una de les cuineres inaugurà el «Restaurant Puig d'Alanar» de sis forquetes. Aquest tenia la particularitat de tenir la taula posada i el sopar a dins els plats. Tot estava servit, motiu més que suficient per alegrar les cares als qui estaven de cuina. També hi havia marcat el lloc de cadascú i les cambres del restaurant (tres monitores) anaven cridant un per un per assegurar-se. Aquella nit tinguérem quatre convidades d'excepció: les nostres cuineres. Si l'acampada anava de cinema, i en aquest es lliura un premi, el millor que podíem fer era entregar-los l'òscar a les millors cuineres de l'acampada del Puig d'Alanar. Era ben merescut perquè, a part de ser unes grans cuineres, feren gala d'una gran amabilitat, simpatia i també de ser unes persones molt i molt engrescades.

Quan finalitzà el gran sopar per a totes les estrelles del cinema, els grans van

oferir-nos la seva divertida pel·lícula. Ara les pel·lícules ja havien acabat; per tant, només mancava el lliurament de premis. Cada nin se'n va anar amb un òscar a la butxaca pel seu paper a la pel·lícula.

El divendres tots s'aixecaren una mica pintats (algú n'havia feta una de les seves). Després preparàrem les motxilles i desmuntàrem les tendes. Al migdia els pares ja eren al Puig d'Alanar per cercar els nins i per empassar-se amb tots nosaltres una gran paella. Així posàrem punt i final a uns dies de convivència i experiència amb els al·lots. Fou un final una mica cansat i amb ganes de dormir en un lloc més confortable. Malgrat tot ho tornàrem a repetir; ha estat una experiència inoblidable.

Jerònia Aulet i Galmés

CARRERANY ESPORTIU

EL F.C. MARIENSE A PRIMERA

El F.C. Mariense, la temporada passada, va realitzar una gran campanya, quedant dins els quatre primers classificats de la lliga, la qual cosa li va permetre promocionar a Segona Regional.

El mes passat es va realitzar una reunió a l'Ajuntament per tal de conformar la nova directiva, el pressupost i l'equip de jugadors d'aquesta nova temporada, així com també les possibilitats de jugar a Primera Regional.

Formen la directiva:

President, entrenador: Esteva Mas.

Secretari: Pep Ferriol

Tresoreres: Bàrbara Vanrell i Maria del Carme Oliver.

Delegat: Miquel Ferriol

Vocals: Joan Miquel Bergas, Rafel Borràs i Pere Font.

Jugadors: Pere Jordà, Miquel Quetglas, Antoni Font, Bernat Quetglas, Bernat Vallori, Pep Bergas Font, Rafel Castelló,

Guillem Carbonell, Joan Gual, Pere Mestre, Pere Morro, Lluç Ferriol, Pep Bergas Mayol, Joan Seguí, Guillem Ferriol, Xisco Castelló (Maria), Xisco Florit (Sineu), Joan Fiol (Muro), Biel Torres (Capdepera) i Llorenç Nicolau (Petra).

Enguany, a més, el Mariense gaudeix d'un preparador físic, en Pere Mas, el qual es va oferir gratuïtament per fer la pretemporada que va començar dia 8 d'agost. Es realitzen cinc entrenaments per setmana (durant quatre dies preparen la velocitat, la resistència, la flexibilitat i la força i el cinquè dia, normalment diumenge dematí, l'entrenament es fa a Son Serra, on es fan jocs damunt l'arena i s'acaba amb una nedada i una berenada.

Les aspiracions d'enguany són ben clares: PUJAR A PRIMERA.

V TORNEIG DE FUTBET FEMENI FESTES DE LA MARE DE DEU 94

Una vegada més, arribat el mes d'agost, se celebra el torneig de futbol femení. Aquest any es diferencia dels altres perquè hi ha més equips participants i més públic.

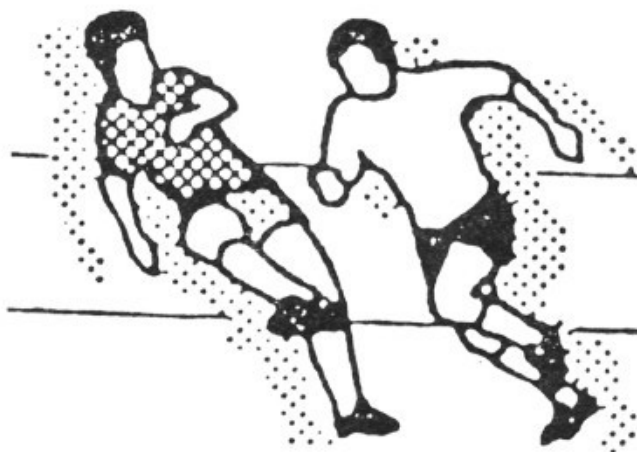
Del que duen jugat, la classificació és la següent:

1.- Penya Barcelonista	8 punts.
2.- Ses Barqueres	7 «
3.- Renault-S'Estiu	4 «
4.- Cop de Gas	3 «
5.- Es Rebrot	2 «
6.- Es Clot	0 «

Dins aquest torneig notam que hi ha diferents equips. A l'hora de jugar, mentre que uns juguen per passar l'estona i xassar-ho bé, d'altres lluiten per aconseguir bons resultats.

TORNEIG DE FUTBOL SALA DE MARIA DE LA SALUT

Així ha quedat la classificació després de la primera onda:

GRUP A

Tot Fruits	9 punts
Taller G.Mestre	7 «
Bar Sa Plaça	7 «
Barrelets	6 «
Can Camaroja	5 «
Ciudadans	4 «
Const. J. Carbonell	4 «

GRUP B

Biniali	12 punts
C.de Gas-C.J.Carb	10 «
Const. R.Ferrer	6 «
Const. Mayol	6 «
Es Clot	4 «
Penya Barcelonista	4 «
Cop de Gas	0 «

S'han classificats per disputar la següent ronda els quatre primers classificats de cada grup.

FUTBET BENJAMI

Fins i tot enguany, s'ha organitzat un torneig de FUTBET benjamí, millor dit, un TRIANGULAR. Es veu que els més petits no volen ser menys que els majors i també volen el seu torneig de futbol a l'estiu.

Els equips que hi ha inscrits són tres: Cop de Gas-Peixateria Amfós-Penya Barcelonista. Els partits es juguen els diumenges just abans de les al·lotes, és a dir, a les 18 hores.

Joan Gual

FRIT - LLENGUA - SÍPIA - LLOM -
HAMBURGUESES - BROCHETES I TOTA
CLASSE DE MENJAR PER ENCÀRREC

Ciclisme VI Memorial Tomeu Bergas Ciclisme Nou circuit urbà per a les curses de les festes

El proper diumenge dia 4 de setembre, en commemoració de les festes patronals de la nostra localitat, el Club Ciclista Maria de la Salut, ha organitzat una completa reunió ciclista sota el títol de "VI Memorial Tomeu Bergas" en recordança del que fou soci fundador i secretari del Club durant molts anys.

Malgrat a l'hora de redactar aquesta informació, les obres de pavimentació dels carrers de Maria i de l'aparcament del poliesportiu municipal encara no estan enllestides, esperam que el dia de la celebració de les curses ha estigui finalitzades. Així, pensam poder col·locar la pancarta de meta a la Plaça des Pou, al lloc habitual per baixar pels carrers Ramon Lull, Escola Nines i Santa Margarida fins a l'aparcament del camp de futbol i, després de girar la farola, retornarem a la plaça pels carrers Antoni Monjo i Sa Quintana.

Aquesta perllongació del circuit tradicional significarà que cada volta tindrà una distància de 1.200 metres i que les curses se disputaran per temps i en bonificacions en lloc de les puntuacions dels anys anteriors. Així mateix, s'eliminaran menys corredors ja que no serà tan senzill perdre volta amb la distància més llarga.

Les competicions s'iniciaran a les nou del matí i esperam que finalitzin abans

de la una i mitja. Els primers en competir seran els socials que completaran trenta voltes, que signifiquen 36 quilòmetres. Si hi ha un gran nombre de participants, dividirem la categoria en dues competicions agrupant els aficionats especials a la primera i els cadets, juvenils i veterans a la segona. Aquestes categories tenen una dotació de quinze trofeus.

A les deu del matí competiran els més joves. Seran quatre voltes les que completaran els alevins bonificant a la meitat i final. El nostre representant serà Jaume Vallès, Guillem Vallori, Cristina Fernández i Mateu Català. Hi haurà trofeu per als cinc primers i per a la primera femina no classificada.

A les deu i quart serà l'hora de competir els infants que hauran de fer quasi deu quilòmetres repartits a les vuit voltes de la carrera. Les bonificacions seran a la quarta i vuitena. Aquí els nostres mallots que portaran Victòria Montiel, Vicenç Reynés i Guillem Beltran hauran d'enfrontar-se a la potent i nombrosa formació de l'equip de Sineu. De forma semblant a la prova anterior hi haurà trofeu per als cinc primers i per a la primera femina.

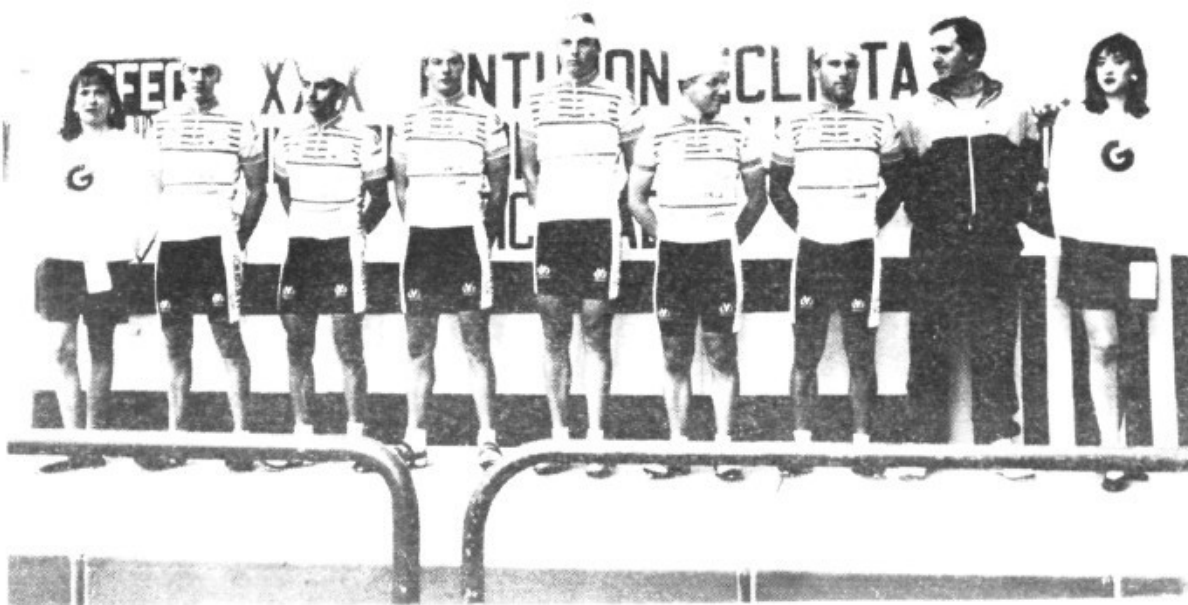
La cursa per a cadets començarà a les deu i mitja. Els ciclistes d'aquesta categoria lluitaran a la distància de 24 quilò

metres que suposen les vint voltes al circuit. La nostra representació hi serà present amb Rafel Campins, Pep Lluís Mayol, Antoni Martorell, Lluís Ferrer, Eva Maria Fuster, Oscar Fernández, Llorenç Comas i les germanes Magdalena i Maria Jesús Beltran. Aquesta cursa tindrà trofeu pel primer cadet, primera femina cadet, primera junior i primera aficionada a més de vint mil pessetes en premis.

Per finalitzar aquesta reunió ciclista com a prova estel·lar, competiran de forma conjunta els aficionats i juvenils que no ho feien en aquest circuit des de l'any 1988. Iniciarán les 45 voltes a les onze i quart, finalitzant els 54 quilòmetres prop de la una del migdia. El nostre equip hi serà present amb els juvenils Daniel Estarellas, Francisco Mulet, Christian Retolaza, Pere Moncadas i Emili Genovard a més dels aficionats Joan Horrach, Antoni Pujol, Maties Roig, Rafel Sampol i Antoni Amorós.

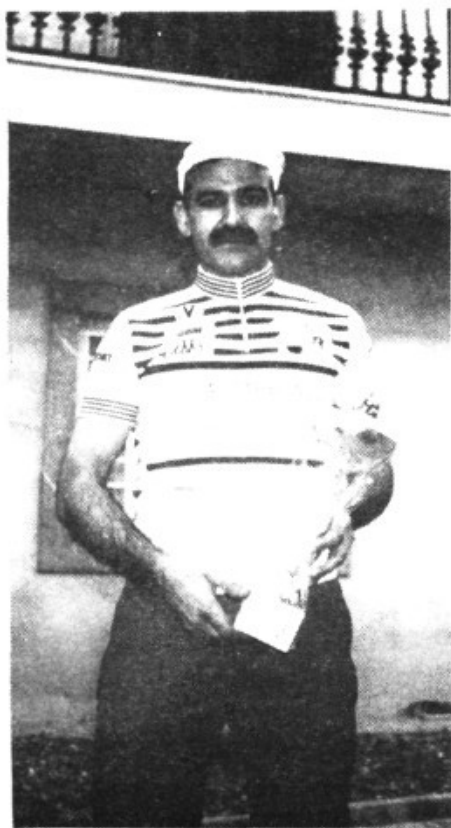
No volem finalitzar aquesta informació sense agrair públicament la gran col·laboració que ens donen tant l'Ajuntament de Maria com les distintes entitats i firmes comercials del nostre poble que fan possible que puguem dur a terme aquesta reunió ciclista que esperam vos agradi a tots. Demanam disculpes per les molèsties que ocasionam als veïns i vianants dels carrers del circuit.

Les curses ciclistes de les festes patronals del nostre poble recuperen, molts d'anys després, la competició per a aficionat i juvenils. A la fotografia es pot veure l'equip ciclista de Maria de la Salut que ha fer tan bon paper a la passada edició del Cinturó Ciclista Internacional a Mallorca.

Notícies curtes del Club Ciclista

MANUEL FERNÁNDEZ, UN JOVENET

El ciclista pobler, Manuel Fernández, que des de fa molts anys està amb el nostre equip social sembla tornar més jove de cada dia. Aquest estiu, més concretament el mes d'agost, ha demostrat quines son les vertaderes possibilitats. Des que va acabar el Pla-94 ha guanyat totes les curses a la seva categoria de veterans "A", però també ha aconseguit alguns triomfs absoluts com a Sa Pobla, Artà o Cala Millor.

JAUME VALLÈS HO GUANYA TOT

La temporada no va començar bé per Jaume Vallès ja que va patir una intervenció quirúrgica a un peu. Però des de la seva reincorporació ha demostrat esser un gran campió. A més d'aconseguir el campionat de les Balears, a totes les curses que ha participat ha estat sempre el millor dels ciclistes alevins. Esperam que pugui continuar així fins al final de la temporada.

UN FRANCÈS QUE TRIOMFÀ A VALÈNCIA

Daniel Estarellas, que a Maria el coneixem com "el francès", durant els passats dies 12, 13 i 14 d'agost va participar a València a tres "crítèrims" per a juvenils. Allà va demostrar la seva categoria esportiva aconseguint el tercer lloc el primer dia i treballant de valent els altres dos pels seus companys d'equip. Per cert, els responsables de l'esquadra valenciana volien que quedàs allà fins al final de temporada.

ÈXIT DE RETOLAZA A BURGOS

Un altre dels nostres ciclistes juvenils, Christian Retolaza, ha aconseguit èxits importants a terres peninsulars. Aquest ciclista ha participat a moltes curses peninsulars amb un equip català. El més important dels seus èxits ha estat la primera posició a la classificació general de metes volats de la "Vuelta a Burgos" per a juvenils.

UN "SUPER-EQUIP" JUVENIL

A més dels dos abans esmentats, Emili Genovard, Pere Moncadas i Francisco Mulet, formen un autèntic "super-equip" juvenil que feia molts anys no es veia a la nostra Comunitat Autònoma. Els resultats així ho demostren. Exceptuant algunes curses de principi de temporada, han guanyat pràcticament totes les proves. Però a més, a moltes han aconseguit les tres primeres posicions i, fins i tot, a Algaida, les cinc primeres.

EL CC MARIA DE LA SALUT ORGANITZA A PALMANYOLA

Amb motiu de les festes populars del nucli urbà de Palmanyola, el passat dissabte dia 14 d'agost, el Club Ciclista Maria de la Salut hi va organitzar una reunió ciclista a la que hi participaren ciclistes alevins, infantils, cadets, fèmines i juvenils. Fou una iniciativa de Biel

Mulet, pare del "nostre" ciclista juvenil, que va tenir un gran èxit de participació i públic. Per cert, que Xisco Mulet va guanyar a casa seva, Genovard fou segon i Moncadas, tercer.

L'ESTIU ES PER A VICTÒRIA MONTIEL

La ciclista de Maria, Victòria Montiel, està confirmant tot el que d'ella hem afirmat a números anterior de FENT CARRERANY. Quan arriben els mesos d'estiu no hi ha qui li guany una carrera i es converteix en la vertadera dominadora de la categoria. Aquesta temporada ja ha aconseguit vuit primeres posicions.

ANTONI MARTORELL AMB GREUS FERIDES

El ciclista d'Alaró, Antoni Martorell, va patir una aparatosa caiguda a la reunió ciclista de Palmanyola de la que hem parlat abans. Les conseqüències més significatives han estat dues importants ferides al braç i la cama esquerres a les que li hagueren de practicar alguns punts de sutura. Afortunadament, d'aquestes i de les altres ferides i cops de menor importància s'està recuperant satisfactòriament. Esperam que ens pugui acompanyar a les competicions de les festes.

CC. MARIA DE LA SALUT

FESTES DE MARIA 1994

Aquest any, segons el programa, hi haurà festes des del 2 al 10 de setembre. Els actes són molts i variats. Els resumirem un poquet

DIVENDRES, 2 DE SETEMBRE

- 20'30 XIX torneig obert d'escacs Mare de Déu 94
Lloc: Tercera edat
- 21'00 XII torneig de futbol sala Lloc: Polisportiu Municipal

DISSABTE, 3 DE SETEMBRE

- 16'00 I prova de treball per cans de mostra
Lloc: Son Roig
- 16'30 Com les 20'30 hores del divendres
- 19'00 Com les 21'00 hores del divendres
- 22'00 Taula rodona col·loqui sobre el "Poder curatriu de la fe"
Lloc: Pati de Ca L'amo En Gaspar
- 00'00 Gran concert de Rock Lloc: Polisportiu Municipal

DIUMENGE, 4 DE SETEMBRE

- 10'00 Carreres ciclistes. Memorial Tomeu Bergas
Lloc: circuit urbà i carretera
- 17'30 Partit amistós de futbol INDEPENDIENT CAMP RODO-MARIENSE. Polisportiu
- 19'00 Futbet Femení. Semifinals. Polisportiu
- 22'30 Verbenes amb el grup Natura Plaça des Pou

DIMARTS, 6 DE SETEMBRE

- 16'00 Cloenda Curset natació. Polisportiu
- 17'00 Futbol interassociacions. Polisportiu
- 22'30 Verbenes CAMP Plaça des Pou

DIMECRES, 7 DE SETEMBRE

- 10'00 Trialsin per nins i nines. Polisportiu
- 17'00 Futbol interassociacions: finals. Polisportiu
- 20'30 Inauguració exposició tallers
Lloc: Ca L'amo En Gaspar
- 21'00 XII torneig futbol sala: semifinals. Polisportiu
- 21'30 Inauguració exposició de pintura de Miquel Mestre Font
Lloc: Capella Fonda.
- 22'00 Inauguració de Ca L'amo En Gaspar. Inauguració de les festes. Cava per tothom, focs artificials. Audiovisuals i una important actuació musical

DIJOUS, 8 DE SETEMBRE

- 10'00 OFICI SOLEMNE en honor de la Mare de Déu de la Salut. Predicarà mossèn Bartomeu Mulet Ramis, investigador de la nostra història.
Al ball de l'Oferta hi estam convidats tots ja que serà ball de bot cantat a la guitarra per L'amo En Xesc de Son Cloquis. Visita a la Venerada i Miraculosa Imatge de Maria de la Salut, al llarg de tot el dia.
- 2'30 Curses populars. Lloc: Plaça des Pou.
- 7'00 Concurs de dibuix infantil. Plaça des Pou.
- 8'00 Concert de la banda de música de Santa Margalida.
Lloc: Església.
- 23'00 Torneig de futbet femení: finals. Polisportiu

- 19'00 Festa Infantil amb el grup Borinots. Plaça des Pou
- 23'00 Gran berbenes amb el nou Show: Montana. L'Havana i Guateque Show
Lloc: Plaça des Pou

DIVENDRES, 9 DE SETEMBRE

- 17'00 Passejada cultural amb bicicleta Roqueta. Rafal Nou Son Niell
- 18'00 Futbolet infantil. Polisportiu.
- 19'00 XII torneig de futbol sala: final. Polisportiu
- 20'30 Torneig obert d'Escacs Mare de Déu
Lloc: Llar de la Tercera Edat
- 21'30 Possessions i Camins de l'Arxiduc. a càrrec de Gaspar Valero i Martí
Lloc: Ca l'amo en Gaspar
- 23'00 Ball de bot amb els grups Rondalla de Bellver, Puig de Bonany de Petra i Sa Revetlla. Durant la vetllada es farà un homenatge a l'amo En Xesc de Son Cloquis
Plaça des Pou

DISSABTE, 10 DE SETEMBRE

- 10'30 Diada infantil. Plaça des Pou
- 12'30 Pal ensabonat. Plaça des Pou
- 16'30 XIV torneig obert d'escacs. Tercera Edat
- 18'00 Tram cronometrat D'Enduro. Es Puig
- 18'30 Festa homenatge als nostres majors. Plaça des Pou
- 23'00 Concurs de Play Back amb premis Plaça des Pou

DIUMENGE, 13 DE SETEMBRE

- 16'00 Jincana de cotxes tot terreny. Es Gassons
- 19'00 Exposició de cossiols i ramelleres. Plaça des Pou
- 22'00 Teatre a càrrec del grup «Picadís Teatre». que interpretarà l'obra AQUI NO PAGA NINGU
Plaça de d'Alt

Entitats Organitzadores: Club Escacs Maria de la Salut, Penya Barcelonista, Societat de Caçadors Sa Guàtlera, Comitè Capella Fonda, Bar Polisportiu, Club Ciclista de Maria de la Salut, Associació de Pares d'Alumnes, Motor Club Cop de Gas, Damià Quetglas, Grup d'Esplai Es Rebrot, Escuderia Peu Post, Associació Cultural Fent Carrerany

FENT CARRERANY
DESITJA A TOTS ELS SOCIS,
LECTORS I SIMPATITZANTS
QUE PASSEU UNES MOLT
BONES FESTES DE LA MARE
DE DÉU DE LA SALUT 1994.